

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุม
การติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลสำเร็จใหม่
ในโรงพยาบาลเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสิริลักษณ์ โสมานุสรณ์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รศ. พูนทรัพย์	โสภารัตน์	ประธานกรรมการ
ผศ. อะเคื้อ	อุณหเลขกะ	กรรมการ
ผศ. วิลาวัลย์	เสนารัตน์	กรรมการ
รศ. ฉวีวรรณ	ธงชัย	กรรมการ
ผศ. ดร. ศรีพรรณ	กันธวัง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผู้ป่วย พยาบาลเป็น
ผู้ที่มีส่วนสำคัญที่จะช่วยลดการติดเชื้อในโรงพยาบาลที่อาจเกิดแก่ผู้ป่วยได้ การศึกษาครั้งนี้
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน
โรงพยาบาล รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและ
ควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลสำเร็จใหม่ ประชากรที่ศึกษาคือ พยาบาลที่สำเร็จ
ใหม่จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เมื่อเดือนมีนาคม 2540 และปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์
และโรงพยาบาลทั่วไปในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 151 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ

รวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และทดสอบความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 0.84 และ 0.80 ตามลำดับ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2540 ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จากพยาบาล สำเร็จใหม่ 142 คน คิดเป็นร้อยละ 94.0 ของประชากรทั้งหมด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลของประชากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยร้อยละ 52.8 ของประชากรมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 35.9 และ 9.2 มีความรู้ในระดับดี และพอใช้ ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 1.4 ที่มีความรู้ในระดับดีมาก เรื่องที่ประชากรมีความรู้ดีได้แก่ การดูแลสุขภาพของบุคลากร และบทบาทของพยาบาลในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ความรู้ที่ต้องปรับปรุงคือ ความรู้ด้านการป้องกันการติดเชื้อที่ตำแหน่งผ่าตัด ทักษะคิดโดยรวมของประชากรที่มีต่อการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลอยู่ในระดับดี โดยร้อยละ 62.0 ของประชากร มีทักษะคิดอยู่ในระดับดี รองลงมาร้อยละ 19.0 และ 17.6 มีทักษะคิดในระดับดีมาก และปานกลาง ตามลำดับ พฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลที่ประชากรปฏิบัติเป็นประจำมากที่สุดคือ การแยกเข็มและของมีคมที่ใช้กับผู้ป่วยแล้วทิ้งลงในภาชนะที่ของมีคมทะเลไม่ได้อีก (95.1%) พฤติกรรมที่ประชากรปฏิบัติบางครั้งมากที่สุดคือ การล้างมือทุกครั้งก่อนสวมถุงมือเพื่อให้บริการพยาบาลผู้ป่วย (63.4 %) ความรู้ของประชากรเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกว่าทักษะคิดต่อการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .20$) แต่ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ทักษะคิดต่อการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกว่าพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .29$) ทักษะคิดต่อการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นตัวทำนายของพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ($R = .29$, $F = 12.69$, $p < .01$; $Beta = .29$, $p < .01$) และสามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรม

เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลได้ร้อยละ 8.3 ส่วนความรู้ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้ (Beta= .03, $p < .71$)

การวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า พยาบาลสำเร็จใหม่ควรได้รับการเสริมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อที่ตำแหน่งผ่าตัด และควรส่งเสริมให้พยาบาลสำเร็จใหม่มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีต่อการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจจะมีผลต่อพฤติกรรมของพยาบาลสำเร็จใหม่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล รวมทั้งศึกษารูปแบบที่จะส่งเสริมให้พยาบาลสำเร็จใหม่มีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลมากยิ่งขึ้น

Thesis Title: Knowledge Attitudes and Behaviors Related to
Prevention and Control of Nosocomial Infections
Among New Graduated Nurses in Northeastern
Regional Hospitals

Author Miss Sirilak Somanusorn

M.N.S. Infection Control Nursing

Examining Committee:

Associate Prof. Poonsap Soparat	Chairman
Assistant Prof. Akeau Unahalekhaka	Member
Assistant Prof. Wilawan Senaratana	Member
Associate Prof. Chaweewan Thongchai	Member
Assistant Prof. Dr. Seepan Kantawang	Member

Abstract

Nosocomial infections cause severe illness and death of patients. Nurses have an important role in reducing a prevalence of nosocomial infections. The purposes of this study were to describe knowledge, attitudes, and behaviors related to prevention and control of nosocomial infections; and to determine the relationships among knowledge, attitudes, and behaviors related to prevention and control

of nosocomial infections. The population was 151 new graduated nurses of Boromrajonani Nursing College in March 1997, working in regional and general hospitals in the northeastern region. Instruments used in data collection were self-administered questionnaires measuring knowledge, attitudes, and behaviors related to prevention and control of nosocomial infections, developed by the researcher. Content validity and reliability of instruments were assessed and the reliability coefficient were 0.72, 0.84 and 0.80 respectively. The data were collected during June and July 1997. One hundred and forty-two (94.0 %) completed questionnaires were received. The data were analysed by using descriptive statistics, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results of this study revealed that the population had moderate level of knowledge related to prevention and control of nosocomial infections. Fifty two point eight percents of the population had moderate level of knowledge, 35.9 and 9.2 percents had good and poor level of knowledge respectively. Only 1.4 percents of the population had very good level of knowledge about employee health and roles of nurse related to prevention and control of nosocomial infections. They needed more knowledge about prevention of surgical site infections. Attitudes toward prevention and control of nosocomial infections were at a good level. The attitudes of 62.0 percents, 19.0 percents, and 17.6 percents of the population were in a good, very good and moderate levels, respectively. Behaviors regarding prevention and control of nosocomial infections which the most of population

always performed were disposal of used needles and sharp instruments in a puncture-resistant containers (95.1 %). Behaviors which the most of population sometimes performed were washing hands every time before wearing gloves for caring patients (63.4 %). There were significant low level positive relationship between knowledge and attitudes ($p < .05$, $r = .20$); and between attitudes and behaviors ($p < .01$, $r = .29$). There was no relationship between knowledge and behaviors. Attitudes toward prevention and control of nosocomial infections was a predictor of behaviors related to prevention and control of nosocomial infections ($R = .29$, $F = 12.69$, $p < .01$; $Beta = .29$, $p < .01$). Attitudes could explain variation in behaviors related to prevention and control of nosocomial infections for only 8.3 percents. However knowledge was not a predictor of behaviors ($Beta = .03$, $p < .71$).

The result of this study indicated that new graduated nurses should be educated more on prevention and control of nosocomial infections especially on prevention of surgical site infections and should be promoted for good attitudes and good behaviors related to prevention and control of nosocomial infections. Other studies should be done on factors related to prevention and control of nosocomial infections behaviors of new graduated nurses and those on methods for promoting knowledge, attitudes, and behaviors related to prevention and control of nosocomial infections among new graduated nurses.